

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea
daunelor aduse mediului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului a fost elaborat de către Ministerul Mediului, subdiviziunea responsabilă fiind Direcția politici de prevenire a poluării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Temeiul legal pentru elaborarea proiectului privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului reiese din următoarele documente: • Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2024-2027 (HG nr. 829/2023) - Capitolul 27 „Mediul și schimbări climatice”, acțiunea nr. 12. <i>Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător</i>; • Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024 (HG nr. 887/2023) – Capitolul Mediu, acțiunea nr. 396. <i>Modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (UE)</i>, în vederea dezvoltării cadrului normativ cu privire la răspunderea de mediu, întreprinderea măsurilor prealabile și înăsprirea sancțiunilor pentru neconformitățile de mediu; • Tratatul de constituire a Comunității Energetice, art. 6, anexa II și Decizia 2016/14/MC-EnC din 1 ianuarie 2021 a Consiliului Ministerial al Comunității Energetice, privind transpunerea în legislația națională de către Părțile contractante a Tratatului a Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului; • Decizia 2023/09/MC-EnC a Consiliului Ministerial al Comunității Energetice privind nerespectarea de către Republica Moldova a Tratatului Comunității Energetice (Cazul ECS-12/23) (link); • Strategia de mediu pentru anii 2024-2030 (HG nr. 409/2024) - Direcția prioritară nr. 8.1.: Impulsionarea tranziției spre o economie verde (Contribuie la realizarea Obiectivelor specifice SND 10.3. Asigurarea unui consum responsabil al resurselor naturale; 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară); Menționăm, că reieșind din planificarea activităților privind elaborarea și promovarea actelor normative de către Ministerul Mediului, în a. 2023 a fost elaborată Analiza Impactului de Reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, care presupunea operarea unor modificări ce țin de ”răspunderea de mediu”, fiind susținut condiționat de către membrii GL AIR la data de 24.10.2023. Urmare a ședinței cu Secretariatul Comunității Energetice din 14.11.2023 pe cazul ECS 12/23 deschis pe Republica Moldova pentru netranspunerea Directivei 2004/35/CE, s-a luat decizia de a transpune Directiva 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului <i>printr-un act normativ individual, care să asigure o reglementare unitară și distinctă a daunei aduse mediului</i>. Luând în considerație importanța realizării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în cadrul Tratatului Comunității Energetice și realizării „Cererii Motivate” aferente cazului „ECS-12/23” privind nerespectarea obligației de armonizare a cadrului normativ național cu prevederile Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, aprobarea proiectului de lege este prioritară.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Protecția mediului înconjurător constituie o prioritate națională, care vizează în mod direct nu doar condițiile de viață și sănătate a populației, dar și realizarea efectivă a intereselor economice și social-umane, or în perspectiva ulterioară anume statului îi va reveni misiunea dificilă de reparare a daunei aduse mediului.

Răspunderea de mediu vizează daunele aduse mediului înconjurător și riscul unor daune rezultate din activitățile economice odată ce se poate stabili o legătură cauzală între daune și activitatea respectivă.

Transpunerea Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului în legislația națională reprezintă un pas important în protecția mediului prin tragerea la răspundere a părților responsabile pentru daunele provocate mediului și poate oferi un cadru cuprinzător care stabilește în mod clar obligațiile poluatorilor de a finanța refacerea și remedierea daunelor aduse mediului pe care le-au cauzat. Astfel, se va crea un sistem mai echitabil în care povara finanțării/recuperării mediului este plasată mai degrabă asupra entităților responsabile decât asupra instituțiilor statului.

Cadrul normativ existent, și anume, Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător recunoaște responsabilitatea tuturor persoanelor fizice și juridice pentru daunele aduse mediului, dar lipsesc detalii specifice cu privire la implicațiile financiare (mecanismul de aplicare) și materiale (reconstrucția ecologică).

Un cadrul normativ învechit, incomplet și cu metodologii de calcul a prejudiciului depășite în raport cu daune/preț aduse mediului și prejudiciul calculat insuficient (mic) pentru persoana care se face vinovată, duce inevitabil la un dezechilibru ecologic. Mărimea acestor plăți este nesemnificativă și nu este calculată potrivit costului real de recuperare a daunei aduse mediului în procesul de poluare și restabilire ecologică. Rolul actualului sistem de plăți și taxe pentru mediu este unul foarte mic și nu acoperă necesitățile și provocările din domeniul finanțării activităților de mediu.

Astfel, în pofida existenței în legislația Republicii Moldova a prevederilor privind principiul „poluatorul plătește”, acesta nu este reglementat într-un act separat, respectiv aplicarea prevederilor incomplete și/sau nestimulatorii nu aduc rezultate pe plan de prevenire și protecție a mediului, cu atât mai mult asupra atragerii la răspunderea de mediu a persoanelor fizice/juridice care se fac vinovate de dauna adusă mediului și implicarea directă a acestora în restabilirea ecologică.

Lipsa unui cadru normativ în domeniul răspunderii de mediu, poate avea consecințe negative, prin faptul că nu există reglementări prin care operatorii să fie obligați să adopte măsuri și să pună în aplicare practici pentru a minimiza riscul unei daune sau să ia măsurile de reparare necesare în cazul producerii unei daune.

Potrivit Directivei „regenerare”, inclusiv „regenerare naturală”, înseamnă în cazul apelor, speciilor și habitatelor naturale protejate, revenirea la starea inițială a resurselor naturale prejudiciate sau a serviciilor deteriorate și, în cazul daunelor aduse solurilor, eliminarea oricărui risc grav cu efect negativ asupra sănătății umane.

Această norma poate fi aplicată față de poluator doar în cazul demonstrării legăturii de cauzalitate dintre acesta și impactul real asupra mediului (daunele aduse mediului).

În aceste condiții, agenții economici/operatorii, care sunt potențiali generatori de poluare, cu efecte semnificative asupra mediului, nu sunt stimulați și nici responsabilizați să diminueze impactul negativ asupra mediului. Lipsa acestor stimulente va reduce în continuare eficiența mecanismului de prevenire a poluării și acesta nu va avea efect pozitiv asupra protecției mediului.

Din cauza comportamentului iresponsabil al oamenilor și entităților economice/operatorii care poluează conștient mediul, folosesc irațional resursele naturale, profitând de lacunele din legislație, inclusiv de faptul că sancțiunile sunt foarte blânde și nu creează stimulente pentru poluatori de a întreprinde acțiuni de reducere a poluării, preferând să achite taxe/amenzi care sunt

mult mai mici decât eventualele cheltuieli pentru măsurile de reducere a poluării, în ultimii ani poluarea mediului a atins proporții îngrijorătoare în Republica Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului de lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului reies din prevederile Directivei 2004/35/CE.

Obiectivul proiectului de act normativ este instituirea unui cadru juridic de reglementare a răspunderii de mediu, bazată pe principiul „poluatorul plătește” în scopul prevenirii și reparării daunelor aduse mediului.

Conform acestui principiu, un operator a cărui activitate a cauzat o daună mediului sau o amenințare iminentă, trebuie să răspundă din punct de vedere financiar. În consecință, operatorii trebuie să adopte măsuri și să pună în aplicare practici pentru a minimiza riscurile de daune asupra mediului, astfel încât expunerea lor la răspunderea financiară să fie redusă.

Nu toate formele de daune aduse mediului pot fi remediate prin mijloacele mecanismului răspunderii de mediu. Pentru ca acest mecanism să fie eficient, este necesară îndeplinirea mai multor condiții, și anume:

- a) poluatorul să fie identificat,
- b) prejudiciul trebuie să fie real și cuantificabil,
- c) să existe o legătură de cauzalitate între prejudiciu și poluatorul identificat.

Ca atare, răspunderea de mediu nu este un instrument corespunzător în cazul poluării extinse cu caracter difuz, acolo unde nu este posibil de stabilit legătura de cauzalitate între acțiunile sau lipsa acțiunilor unor persoane fizice sau juridice și efectele negative produse asupra mediului.

Prevenirea și repararea daunelor aduse mediului reprezintă o obligație care contribuie direct la îndeplinirea obiectivelor politicii de mediu. În acest sens, autoritățile publice trebuie să asigure implementarea corespunzătoare a prevederilor acestui act normativ.

În concepția acestui instrument juridic, dauna adusă mediului înseamnă:

- a) prejudiciul adus speciilor și habitatelor naturale protejate;
- b) prejudiciul adus apei (din punct de vedere ecologic, chimic, cantitativ);
- c) prejudiciul adus solului.

Proiectul de act normativ statuează ca regulă generală regimul răspunderii obiective (independente de culpă) pentru daunele cauzate mediului de anumite activități, enumerate în anexa nr. 2. Așadar, aceste activități sunt considerate că prezintă un risc pentru mediu și sănătatea oamenilor.

Prin derogare de la regula generală, proiectul prevede că pentru celelalte activități care nu sunt incluse în anexa nr. 2 și care produc daune speciilor și habitatelor naturale protejate, se aplică regimul răspunderii subiective, bazate pe vinovăția poluatorului.

Precizăm că nu toate situațiile în care se produce un prejudiciu asupra mediului se declanșează regimul răspunderii de mediu. Pe cale de consecință, există cazuri care exced domeniului de aplicare stabilit de proiectul legii și anume, când daunele aduse mediului sau amenințarea iminentă cu o daună este cauzat de:

- a) un conflict armat, ostilități, război civil;
- b) un fenomen natural cu caracter excepțional, inevitabil și irezistibil;
- c) activitățile al căror scop principal îl reprezintă apărarea națională sau securitatea internațională;
- d) daunelor aduse mediului sau vreunei amenințări iminente de producere a unei asemenea daune determinate de un incident pentru care răspunderea sau despăgubirile cad sub incidența domeniului de aplicare a uneia dintre convențiile internaționale prevăzute în anexa nr. 4, inclusiv orice modificare viitoare a acestor convenții, la care Republica Moldova este parte;

De menționat că proiectul legii conține prevederi privind aplicarea sa în timp.

Astfel, nu cad sub incidența legii:

a) daunei cauzate de o emisie, eveniment sau incident care a avut loc înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi;

b) daună produsă în urma unei emisii, a unui eveniment sau a unui incident, de la producerea căruia au trecut mai mult de 30 de ani. Menționăm, că actul normativ nu aduce atingere dreptului la compensații pentru prejudiciul cauzat integrității corporale sau proprietății ori pierderilor economice stabilit de alte instrumente interne și internaționale care reglementează răspunderea civilă.

Aplicarea principiului „poluatorul plătește” reiese din faptul că persoanele fizice sau juridice care au produs dauna sau amenințarea iminentă cu o daună de mediu au obligația de a lua măsurile necesare pentru a repara dauna produsă sau, respectiv, măsurile de prevenire a producerii daunei. Numai în cazul în care persoana fizică sau juridică nu poate fi identificată, nu-și îndeplinește obligațiile de prevenire sau reparare a daunei sau este exceptată de la răspundere, autoritatea competentă poate lua măsurile de reparare sau de prevenire necesare.

Un alt aspect important îl constituie statuarea dreptului la acțiune în patrimoniul anumitor persoane fizice sau juridice. În acest sens, persoanele fizice sau juridice care sunt afectate sau pot fi afectate de o daună adusă mediului au un interes legitim în luarea deciziei privind o astfel de daună sau se consideră vătămate într-un drept, pot informa autoritățile competente asupra existenței unei daune sau a unei amenințări iminente cu o daună și pot solicita acestei autorități să ia măsurile necesare.

Conform proiectului de act normativ autoritățile competente sunt:

- Inspectoratul pentru Protecția Mediului - pentru constatarea daunei aduse mediului, a unei amenințări iminente cu o astfel de daună, precum și pentru identificarea operatorului responsabil de cauzarea acestei daune, și

- Agenția de Mediu - pentru stabilirea și luarea măsurilor de prevenire și reparare, precum și pentru evaluarea caracterului semnificativ a daunei aduse mediului.

Autoritățile competente au obligația de a informa persoana în cauză asupra deciziei lor de a acționa sau de a refuza să acționeze, precum și a motivelor care au stat la baza acestei decizii. În cazul în care persoana respectivă nu este mulțumită de decizia autorității, pot contesta actul administrativ potrivit prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018.

În cazul unei amenințări iminente cu o daună adusă mediului, operatorul este obligat să întreprindă măsuri de prevenire și să informeze Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere problemele care au stat la baza elaborării proiectului actului normativ, nu există opțiuni alternative de intervenție, alegerea putând fi doar între soluția de a modifica cadrul normativ existent aferent în domeniul răspunderii de mediu și în aceea de a nu se interveni.

În cazul în care se va ajusta cadrul normativ existent, la necesitățile actuale conform Directivei privind răspunderea de mediu și a noului mecanism de atragere la răspundere a poluatorului (reconstrucția mediului), atunci nu vom avea progrese în domeniul protecției mediului, iar calitatea mediului pe componente va degrada și pierderile din ecosistem vor fi în creștere.

În lipsa actului normativ care stabilește concret măsurile de prevenire și reparare a daunei aduse mediului în conformitate cu principiul poluatorul plătește, Republica Moldova nu va putea asigura acoperirea daunelor aduse mediului, repararea daunei cauzate mediului prin măsurile de prevenire a acestora conform proiectului vizat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului nu au impact asupra sectorului public și nu generează impacturi

structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice, precum și nu solicită întreprinderea a careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

Prin HG nr. 548/2018 a fost creat Inspectoratul pentru Protecția Mediului care este responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere și protecție mediului, a intereselor publice, siguranța ecologică a statului și altor valori ocrotite de legislație, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018 a fost instituită Agenția de Mediu care este responsabilă de coordonarea procedurilor de prevenire și protecție pe diferite componente de mediu.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului de lege va necesita alocarea de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

Astfel, pot fi necesare surse financiare pentru acoperirea costurilor măsurilor de prevenire sau de reparare, care se alocă autorităților competente prin hotărâre de Guvern, din fondul de intervenție pentru finanțarea acțiunilor de situații excepționale, în vederea prevenirii efectelor amenințărilor iminente cu o daună și înlăturării efectelor produse de dauna adusă mediului.

Aceste costuri ar putea fi suportate, în cazul când operatorul care a cauzat dauna nu poate fi identificat, sau nu a întreprins măsurile de prevenire, iar îndeplinirea măsurilor de prevenire sau de reparare stabilite se realizează de către autoritățile competente (Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția de Mediu).

Aceste costuri pot include: costurile pentru investigarea daunei cauzate mediului; evaluarea daunei și a măsurilor de reparare; încheierea contractelor cu persoane fizice sau juridice pentru îndeplinirea măsurilor de prevenire și de reparare; cooperarea cu alte instituții; monitorizare și raportare; cooperare cu țările vecine pe situația de daună cauzată mediului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Reieșind din faptul că repararea daunei aduse mediului prin reconstrucția ecologică, este rezultatul unei activități fie a persoanei fizice fie a persoanei juridice, proiectul de Lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului este unul cu impact asupra mediului de afaceri.

Ținem să menționăm, că potrivit proiectului de act normativ, poluatorul este atras la răspundere pentru dauna adusă mediului, doar urmare a demonstrării legăturii de cauzalitate dintre poluator și impactul real adus mediului, și doar în mărimea reală pentru reconstrucția ecologică de până la impact.

Proiectul de lege va conduce la îndeplinirea obiectivului dezvoltării durabile prin conștientizarea operatorilor asupra necesității luării măsurilor de protecție a mediului. În caz contrar, aceștia vor suporta costurile măsurilor de prevenire sau de reparare în funcție de cât va fi calculat prejudiciul adus mediului.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul social:

Măsurile stabilite în proiectul actului normativ vor contribui la:

- minimizarea impactului negativ asupra sănătății umane (pe măsură ce expunerea la poluare se reduce și, ca urmare, numărul de boli respiratorii și de decese premature scade);
- creșterea gradului de conștientizare a activităților economice față de mediu;
- reducerea efortului și a costurilor privind prevenirea și protecția mediului înconjurător;
- reducerea efortului și a costurilor privind restabilirea ecologică urmare unui prejudiciu cauzat mediului.

Beneficiile asupra sănătății datorate acțiunilor voluntare de reducere a riscului asupra mediului luate de către operatori și măsurilor de reparare, în contextul producerii daunei aduse solului și apelor. Beneficiile pentru societate directe - prin reducerea îmbolnăvirilor și a condițiilor nefavorabile de viață, și indirecte – prin reducerea stresului provocat de îngrijorările cu privire la condițiile de viață, ceea ce va avea un efect pozitiv asupra economiei.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul de Lege privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului presupune următoarele beneficii pentru mediu:

- reducerea efectelor negative asupra mediului în ansamblu;
- atenuarea procesului schimbărilor climatice prin reducerea utilizării resurselor naturale, fapt ce va crește calitatea altor factori de mediu;
- minimizarea impactului unor activități cu efecte negative asupra mediului înconjurător și, prin urmare, vor fi reduse cheltuielile bugetului de stat pentru înlăturarea consecințelor, daunelor aduse mediului;
- minimizarea impactului asupra sănătății populației prin garantarea drepturilor omului la un mediu sănătos și echilibrat;
- reducerea pierderii ireversibile a biodiversității și habitatelor naturale;

Beneficii directe asupra mediului care rezultă atât din măsurile de prevenire și reparare întreprinse de către operatori, cât și măsurile care pot fi luate de către autoritatea competentă. Un mediu îmbunătățit poate avea efecte pozitive suplimentare într-o anumită zonă prin diminuarea contravențiilor și infracțiunilor din domeniul protecției mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Impactul intervenției statului:

- Promovarea unei politici orientate spre atingerea „obiectivului de reducere a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice” stipulat în Pactul Verde European (European Green Deal);
- Consolidarea respectării și îmbunătățirea sinergiilor cu alte acorduri multilaterale de mediu;
- Respectarea prevederilor Convenției Espoo, Convenției de la Aarhus, Directivei răspunderii de mediu.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului, transpune Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea de mediu înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 143 din 30 aprilie 2004), așa cum a fost modificată prin Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006, (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 102 din 11 aprilie 2006); Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului, text cu relevanță SEE din 23 aprilie 2009, (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 140 din 5 iunie 2009); Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului, text cu relevanță SEE din 12 iunie 2013, (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 178 din 28 iunie 2013); Regulamentul (UE) 2019/1010 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019.

În viitorul apropiat alte modificări la actul juridic UE nu se prevăd.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului cu legislația Uniunii Europene, a fost elaborat tabelul de concordanță, care va fi supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Obiectivul Directivei 2004/35/CE este de a stabili un cadru comun pentru prevenirea și repararea prejudiciului adus mediului la un cost rezonabil pentru societate, prin aplicarea principiului „poluatorul plătește”.

Directiva 2004/35/CE nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere a acesteia.

Prevederile Directivei 2004/35/CE au fost transpuse într-un act normativ similar de către Georgia prin Legea privind responsabilitatea de mediu și de către România prin Ordonanța de Urgență nr. 68 din 28 iunie 2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/83294>

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

În vederea implementării prezentei legi se va elabora cadrul normativ de punere în aplicare prin:

- a) elaborarea și va aprobarea Metodologiei de calculare a daunelor aduse mediului;
- b) elaborarea și aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu;

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 21 august 2023 pe pagina oficială a Ministerului Mediului și pe portalul guvernamental particip.gov.md, a fost plasat anunțul cu privire la inițierea elaborării Analizei Impactului de Reglementare la proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-analizei-impactului-de-reglementare-air-la-proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-15151993-privind-protectia-mediului-inconjurator21082023-15092023/11006>

La data de 22.09.2023 pe pagina oficială a Ministerului Mediului și pe portalul guvernamental particip.gov.md, a fost plasat anunțul cu privire la inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare la proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător. https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11190

Urmare a consultărilor publice, în baza obiecțiilor și propunerilor parvenite în adresa Ministerului Mediului, AIR-ul a fost ajustat, completat și expediat în adresa Grupului de Lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din cadrul Cancelariei de Stat, pentru a fi supus examinării și expertizării.

La data de 24.10.2023 în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, a fost examinată și susținută condiționat Analiza Impactului de Reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 13.06.2024 proiectul de lege a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web a ministerului și portalul guvernamental particip.gov.md în conformitate cu prevederile legale. Informația poate fi accesată la următorul link:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12668

Nu au parvenit careva propuneri sau comentarii la proiectul legii.

La data de 07.06.2024 proiectul Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului a fost transmis spre consultare Secretariatului Comunității Energetice. Propunerilor și recomandările parvenite au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege urmează a fi suspus expertizelor juridice și anticorupție

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul Legii privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului nu implică modificarea sau abrogarea unor acte normative aferente, dar prevede elaborarea unor acte normative de punere în aplicare a proiectului de lege propus. Pentru implementarea acestui proiect de lege nu este necesară înființarea, reorganizarea sau desființarea unor instituții. Prin HG nr. 548/2018 a fost creat Inspectoratul pentru Protecția Mediului care este responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, exercitarea controlului și supravegherii de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere și protecție mediului, a intereselor publice, siguranța ecologică a statului și altor valori ocrotite de legislație, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018 a fost instituită Agenția de Mediu care este responsabilă de coordonarea procedurilor de prevenire și protecție pe diferite componente de mediu.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Prin intervenția propusă, se va crea un cadru juridic național privind răspunderea de mediu, aliniat la acquis-ul comunitar și angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere.

Elaborarea proiectului de lege este determinată de necesitatea instituirii unui mecanism de răspundere pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului bazat pe principiul „poluatorul plătește”, crearea stimulentei pentru poluatori în scopul reducerii poluării, ajustarea actualului sistem de plăți și taxe pentru mediu în raport cu necesitățile și provocările actuale din domeniul protecției mediului și costul real recuperării prejudiciului cauzat mediului.

Potrivit Directivei 2004/35/CE privind răspunderea pentru mediul înconjurător, transpusă prin proiectul de lege propus, în cazul în care activitățile operatorilor au cauzat daune mediului, aceștia vor fi obligați să remedieze mediul și să despăgubească publicul pentru resursele/serviciile naturale care s-au pierdut în perioada în care mediul a fost afectat.

Autoritățile administrative din subordinea Ministerului Mediului, responsabile de implementarea politicii de protecție a mediului au fost supuse reformei structurale și instituționale, fiind instituită, prin Hotărârea Guvernului nr. 549/2018, Agenția de Mediu, cu efectivul-limită în număr de 124 de unități, și prin Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 Inspectoratul pentru Protecția Mediului, cu efectivul-limită în număr total de 273 de unități.

Totodată autoritățile competente în aplicarea prezentei legi va efectua monitorizarea implementării corecte și cu rezultate benefice a procesului de reconstrucție ecologică de către poluator.

Ministru

Sergiu LAZARENCU